

lelkünkben, Nagyurunknak ajánljuk fel. Nagyurunktól kaptuk hozzá a példamutatást, az indítást. Felajánljuk magunkat! Állítson minket a Nagyurunk által kormányzott magyar élet hajóján oda, ahol éppen kellünk! Vállaljuk! Ha kell betonerődök ellen rohanunk, ha kell utakat építünk belőlük. Úgy dolgozunk, hogy egész emberek lehessünk, bárhová állít. Mert tudjuk, hogy Nagy-Magyarországot csak egész emberekkel lehet föl, egészen az égig építeni.

Szegedi Híd (1941) május 1. oldal

527. Szent-Györgyi Albert: A SZEI-ről

Üdvözlöm a Szegedi Hidat, az ifjúság lelkének és a SZEI életének ezt az új megnyilatkozását. Ez a Szegedi Híd talán eljut majd az olyanokhoz is, akik az ifjúság iránt érdeklődnek, de a SZEI-t nem, vagy csak a hazug híreszteléseket ismerik. Ezért hadd mondjam el, hogy mi az a SZEI, és mi annak a célja.

A SZEI célja, hogy kitöltsön egy nagy és eddig fájdalmasan tátongó nagy űrt az egyetemi ifjúság életében. A SZEI célja, hogy lehetővé tegye, hogy az egyetemen az ifjúság otthonát lelje, ott egy derűs diákélet keretében a hazának hasznos, felelősségtudó, tág lelkű és szellemű, alkotni és áldozni vágyó, öntudatos polgárává nőhessen. Amíg az egyetem csupán rideg tantermek és padok sora, amíg a tanárt a diáktól áthidalhatatlan szakadékként választja el a katedra lépcsője, addig az egyetem nem tud eleget tenni nemzetnevelő hivatásának, mert addig csak egy szakképesített szellemi proletariátust nevelhet. A SZEI maga is egy híd, híd a diák, tanára és egyeteme között, híd a diák és a felelősségtudó gazda és tágas élet és a hivatás között.

Hogy a diákság eleget tudjon tenni nagy nemzeti hivatásának, ahhoz kell, hogy büszke tudatára ébredjen diákságának, hogy a diák a diáksággal egy egységgé forrjon össze, melyben maga alakítja, maga vezeti saját életét, melyben, mint egy kis lezárt társadalomban élhet, melyben megismerkedhet az emberi együttélés törvényeivel, melyben maga bővítheti lelkét és tudását. Azután, ha a diákság egy ilyen egységgé forrott össze, mely elég erős, hogy a maga helyét és jogait kiküzdje, akkor ennek az egységnek össze kell forni egy nagyobb, tágasabb egységgé a maga professzoraival és egyetemével. Ez az egység Szegeden megalakult, és az egyetem itt ma Szegeden valóban alma matere, barátja, otthona az ifjúságnak.

Ennek a SZEI-nek a szelleme magyar, nemzeti és keresztény. A mi hazafiságunk példaképe egyetemünk nagy patrónusának és Telekinek a hazafisága, az áldozatos, munkás hazafiság, amelyet élni és nem hangoztatni kell. Ennek a hazafiságnak egyik első tétele, hogy mindenki teljesítse a kötelességét ott, ahol áll. A diák első kötelessége, hogy magát művelje, fejlessze, tágas lelkű és szellemű igaz magyar emberré, aki majdan kiveheti építő részét nemzetünk nagy hivatásából. Üres lelkű és szellemű, csupán hangoskodó hazafiakból vajmi kevés haszna van a hazának.

A Szei központja egy tágas, egyszerűen, de ízlésesen berendezett diákothron az egyetem központi épületében, ahol a diák pihenhet, olvashat szórakozhat és diák-társaival találkozhat. A tágas előszobákból három irányban visz az ajtó. Az egyik visz a játszóterembe, ahol zöld ping-pong asztalok állnak. Mellette derűs, nagy olvasó és társalgó. A harmadik ajtó mögött egy derék altiszt már fillérekért tápláló eleséget és üdítő italokat ad. Kártya, alkohol, vagy egyetlen beszédnek nincs helye a falakon belül.

A Szei-t a diákok választott tanácsa vezeti. Itt minden a diáké. A Szei-n belül azután érdeklődési körüknek megfelelően a diákok munkaközösségekbe tömörülnek. Ilyenek az énekkar, a cserkészcsapat, a színjátszó társaság, a most alakuló sportegylet stb. A diákság közös nagy problémáira a vezetőség az időnként rendezett vitaüléseken tereli a figyelmet. A vezetőség gondoskodik a szórakozásról, ahol a vidámság uralkodik és nem kell kölcsön frakk.

Nekem nincs részem a Szei vezetésében. A Szei-t nem is én alapítottam, az a diákság lelkéből fakadt, én éppen csak kezdetben nyújtottam segédkezet, hogy a diákság magára találjon, diákságának, közösségének és felelőségének tudatára ébredhessen, de elvem az volt, hogy a diákoknak magukat kell vezetnie, és most már csak azon munkálkodom, hogy minden, a diákságot érintő ügy a diákság kezébe tétessen le. Ennek megfelelően a vezetést is a diákság kezébe adtam át, amint az arra megfelelő szervezet megalakult.

A Szei szellemét én legfeljebb csak egy irányban kívántam befolyásolni: hogy a mi hazafiságunk ne legyen hangoskodó, a szent eszméket ne koptassuk örökös hangoztatásukkal jelszavakká, hogy megszokjuk, hogy érzéseinket ne szavakba, de cselekedetekbe öntsük. Ez sok félreértésre adott alkalmat, s személy szerint, valamint a Szei-t sok méltatlan támadás érte. Támadásra fel voltunk készülve, mert egy öntudatos, önálló diákság kialakulása sok érdeket sért. Sajnálatos, hogy támadóink közül egy sem jött le közénk, hogy megnézzék mit csinálunk, pedig mi mindenkit szívesen látunk, aki az ifjúság iránt komolyan érdeklődik. Mégis ezeknek a támadásoknak a szótlán elviselése volt talán a rectoriágom legnehezebb része. De csak az nem esik le a lóról, aki nem ül föl rája: csak azt nem támadják, aki nem csinál semmit. Ezt mind belekalkuláltam abba az áldozatba, amit az egyetemért és ifjúságunkért hoztam, amikor otthagytam a laboratóriumot a rectori székért cserébe. De meg volt az én jutalmam is: ma a diákarcon több a mosolygás és a hallgatók többet nem „alázatos tisztelettel”, hanem szeretettel köszöntenek, és tudom, hogy egy kavicsal én is hozzájárultam egy jövődől jobb, igazabb és magyarabb Magyarország építéséhez.

Szegedi Híd (1941) május 1. oldal